

УДК 621.923

О.С. Шевчук, канд. техн. наук, С.В. Волошина

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

O.S. Shevchuk, Ph.D., S.V. Voloshuna.

ORGANIZATION OF INTERNATIONAL PASSENGER TRANSPOR

На сучасному етапі функціонування економіки України характерним є підвищення ролі пасажирського міського та міжміського транспорту, який забезпечує функціонування і розвиток економіки держави шляхом покращення показників життєдіяльності населення, обороноздатності держави, розвитку додаткових можливостей досягнення інтеграційних цілей країни.

Транспортний комплекс є важливою компонентою структури економіки України, причому ефективне функціонування державної транспортної системи та включення її у європейську і світову транспортні мережі сприяють вирішенню найважливіших завдань сьогодення забезпечуючи можливість збільшення обсягів перевезень, у тому числі міжнародних. Оптимальні управлінські рішення здатні забезпечити підвищення рівня ефективності функціонування підприємств транспортної галузі, особливо, з позицій підвищення рівня рентабельності, тих, економічна діяльність яких стосується міжнародних пасажирських перевезень. Зміна рівня мобільності населення держави призводить до збільшення кількості спеціалізованого рухомого складу, реконструкції існуючих і будівництва нових автомобільних доріг, автовокзалів, ін. За даними Державного комітету статистики України, щорічно автобусами перевозяться більше трьох мільярдів пасажирів, що в три рази перевищує об'єми перевезень за іншими видами транспорту, проте незважаючи на значне збільшення об'ємів перевезень, організація автобусних сполучень і якості обслуговування пасажирів не в повній мірі відповідає об'єктивним потребам сьогодення.

Ефективна робота автобусів і належні показники якості обслуговування пасажирів можуть бути забезпечені винятково при наявності комплексних повних даних про величину і потужність пасажиропотоку, також його розподіл за довжиною, напрямом маршрутів з врахуванням сезонності протягом року, місяця, днів тижня, годин на добу. Традиційно, пасажиропотоком вважається кількість пасажирів, що фактично перевозяться, або які потрібно перевезти на досліджуваній ділянці, маршруті, магістралі, сітці протягом періоду часу. Наявність коректних вихідних даних про пасажиропотік забезпечує максимально раціональну за економічними показниками організацію роботи автобусів на лінії у координації з іншими видами транспорту, проведення повної, або часткової зміни маршрутної схеми, організацію нових актуальних маршрутів, а також забезпечення можливості усунення недоліків існуючої, вибір рухомого складу, складання розкладу руху, раціональної розстановки зупиночних пунктів з встановленням режимів роботи. Вказана вихідна інформація про пасажиропотік визначає коректність складання оперативних планів перевезень на маршрутах, а також використовуються при застосуванні стандартизованих розрахунково – аналітичних методів прогнозування перспективних транспортних перевезень. Наявність повних вихідних даних про властивості пасажиропотоку дає можливість з максимальною якістю прогнозувати тенденції вектора перевезень населення, що детермінує розвиток транспортних зв'язків з необхідними для цього

службами, ріст виробництва рухомого складу, побудову і оптимальне за визначеними умовними чи безумовними критеріями оптимізації розміщення автотранспортних підприємств, ін. і є необхідною базою розробки теорії ефективної організації пасажирських перевезень і покращення транспортного обслуговування населення.

На організацію вибору рухомого складу, зокрема автобусів, впливають розміри пасажиропотоків, дорожні умови, методи організації праці водіїв, економічна ефективність експлуатації типів автобусів при проведенні порівняльних розрахунків за обґрунтованими показниками. На вибір марки, кількості і виду транспорту, зокрема на міжнародних маршрутах, впливає визначена кількість чинників, об'єднаних в групи за параметрами впливу на обґрунтування вибору:

- економічні: капітальні вкладення в рухомий склад і в матеріально-технічну базу за його зберіганням, ремонтом і обслуговуванням, включно з поточними витратами;

- соціальні: вартісна оцінка втрати одиниці часу на очікування, привабливість суспільного транспорту для пасажирів, наявність достатнього контингенту персоналу водіїв;

- технічні: динамічні якості автобусів, дорожні умови, конструктивні особливості рухомого складу;

- нормативні: допустиме наповнення рухомого складу пасажирами, вимоги по забезпеченню безпеки руху, екологічні вимоги;

- санітарно-гігієнічні.

Головним завданням розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року згідно з «Транспортною стратегією України на період до 2020 року» Кабінету міністрів України, а також програмою «Перспективи та напрями розвитку галузі автомобільного транспорту» Міністерства інфраструктури України, є визначення шляхів розв'язання проблем розвитку транспортної галузі, зростання попиту на транспортні послуги, активізації процесів інтеграції транспортно-дорожнього комплексу України до європейської та світової транспортних систем. На розвиток зовнішньоекономічної діяльності України суттєво впливають стан транспортного забезпечення та обсяги міжнародної торгівлі послугами транспорту. Вирішення питань підвищення ефективності використання вітчизняного транспорту та зростання його конкурентоспроможності на міжнародних ринках транспортних послуг потребує створення економічних і правових засад, необхідних для захисту та підтримки діяльності вітчизняних транспортних підприємств при здійсненні ними пасажирських перевезень. Питання міжнародних перевезень пасажирів є одними з найскладніших з позиції міжнародного комерційного права, що потребує втручання держави при можливих конфліктах інтересів перевізників та пасажирів для забезпечення оптимальних показників роботи системи транспорту.

Отже, проблематика забезпечення ефективності міжнародних перевезень пасажирів включно з покращенням рівня якості логістичного управління процесами АТП є актуальним і потребує раціонального вирішення в короткостроковій перспективі, причому підвищення ефективності перевезень залежить від вдосконалення рівня управління і організації систем та структур пасажирського автомобільного транспорту в міжнародному сполученні.

Література

1. Л.М. Костюченко, М.Р. Напетян Автомобільні перевезення у міжнародному сполученні. – Видавничий Дім «Слово», 2007. – 656с

2. Щуріхін В.К., Коваленко В.М. Принцип дії системи якості та здійснення міжнародних перевезень ВПУ-3.-К.,201.-52 с.